

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

برنامه‌ریزی راهبردی مدیریت ورزشی در استان خراسان شمالی

محمدرضا خجسته^۱، غلامحسین شاکری کوشکی^۲، قاسم عباس‌نژاد^۳

۱- دانشجوی دکتری، مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد

۲- دانشجوی دکتری DBA مدیریت کسب و کار

۳- کارشناس ارشد، مدیریت ورزشی

چکیده

برنامه‌ریزی راهبردی فرآیندی است که سازمانها در قالب آن همه فعالیتها و کوششهای خود را درمورد اهداف موردنظر، راه رسیدن به آن و چگونگی طی مسیر را در یکدیگر ترکیب و ادغام کرده و هدف از اجرای آن دستیابی به نتایج سازمانی در آینده است. یکی اهداف مهم در سازمانها مدیریت منابع انسانی است که مهمترین شاخص برنامه‌ریزی استراتژیک در سازمان است.

هدف: هدف پژوهش حاضر، بررسی وضعیت برنامه‌ریزی راهبردی مدیریت ورزشی در اداره کل ورزش جوانان خراسان می‌باشد تا به این وسیله مدیران ورزشی بتوانند از طریق مدیریت و برنامه‌ریزی کارآمد و استراتژیک نقش مهم و مؤثرتری در توسعه و تعمیم ورزش استان در بلندمدت داشته باشند.

روش شناسی: روش تحقیق از نوع توصیفی و از نظر هدف و ماهیت کاربردی بوده و از نوع مروری می‌باشد.

یافته‌ها: نتایج به‌دست آمده از پژوهش نشان می‌دهد که در این استان در حال حاضر مدیریت ورزشی با ساختار فعلی نتوانسته است محیطی شاد و جذاب برای کارکنان فراهم نماید. البته در بررسی‌های کتابخانه‌ای و پژوهشهای انجام شده در سایر استانها نیز مشخص شده که این وضعیت فراگیر بوده و مدیران فعلی به دلایلی چون عدم تخصص و ... نتوانسته‌اند از برنامه‌ریزی خوب و کارآمد در حوزه مدیریت با رویکرد راهبردی به تشکیلات ورزش کمک شایانی بکنند که این امر ناشی از عدم آشنائی مدیران استانی با نقش مهم و تأثیرگذار مدیریت راهبردی بر بهره‌وری ورزش استانها می‌باشد.

نتیجه‌گیری: اگر مدیریت ورزش بتواند به سمت و سوی برنامه‌ریزی راهبردی در حوزه ورزش حرکت نماید و برنامه‌ریزی استراتژیک را بر برنامه‌ریزیهای کوتاه مدت و بی نتیجه ترجیح دهد این امر موجب می‌شود تا در آینده شیوه سلیقه‌ای عمل کردن در مدیریت ورزشی استان به نحو چشمگیری کاهش یابد.

واژگان کلیدی: مدیریت راهبردی، تحلیل استراتژیک، منابع انسانی، رویکرد استراتژیک

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

مقدمه

در دنیای امروز که شاهد تغییرات و تحولات شگرف در زمینه‌های مختلف هستیم، محیط با تلاطم زیادی مواجه است و رقابت شدت زیادی پیدا کرده. سیستم‌های سازمانی برای موفقیت باید از نوعی برنامه‌ریزی بهره گیرند که آینده‌نگر و محیط‌گرا باشد، به‌طوریکه ضمن شناسایی عوامل محیطی، در افق زمانی بلندمدت (استراتژیک) تأثیر آنها بر سازمان و نحوه تعامل سازمان با آنها را مشخص کند. این نوع برنامه‌ریزی، در واقع همان برنامه‌ریزی محیطی را شناسایی کرده و با در نظر داشتن چشم‌انداز و مأموریت سازمان، اهدافی بلندمدت برای سازمان تنظیم می‌کند و برای دستیابی به این اهداف، از بین گزینه‌های راهبردی، اقدام به انتخاب راهبردهایی می‌کند که مشخص می‌کنند منابع محدود سازمان (مالی، انسانی، امکانات و تسهیلات) باید به کدام یک از فعالیت‌های اولویت‌دار اختصاص یابند تا بدون اتلاف منابع و زمان، بهترین نتایج حاصل شوند و بیشترین بهره‌وری به‌دست آید.

تا زمانی که برای یک سازمان هدفی مشخص نشود، آن سازمان نمی‌داند به کجا می‌خواهد برود و اگر هدف مشخص شود، ولی برنامه‌ریزی نشود، آن سازمان نمی‌داند چگونه به آن هدف برسد. بنابراین هر سیستمی که خواهان موفقیت است، باید اهدافی مشخص داشته باشد و نحوه و زمان رسیدن به آن هدف را نیز تعیین کند تا براساس برنامه تهیه شده به سوی اهداف مورد نظر پیش برود و همواره ناظر بر حرکت خود باشد تا انحرافات احتمالی را شناسایی و تعدیل کند. [۱]

سالانه بخش چشمگیری از منابع مادی و معنوی در امر ورزش صرف می‌شود اما باید اذعان کرد که متأسفانه اولویت‌بندی دقیقی در ورزش کشور وجود ندارد و اصولاً برنامه مناسبی برای توسعه ورزش مورد توجه نیست. بلکه فعالیت‌ها و برنامه‌ها بدون چشم‌انداز روشن و اهداف منطقی به اجرا گذاشته می‌شوند.

بخش دیگری از این واقعیت تلخ به نسخه‌هایی بازمی‌گردد که شبه طبیب‌ها، بدون تخصص و آگاهی از بیماری‌های مزمن ورزش کشور، تجویز می‌کنند و متأسفانه نه تنها شفا حاصل نمی‌شود، بلکه درمان را پیچیده‌تر و سخت‌تر می‌سازد. این در حالی است که امر توسعه ورزش در بسیاری از کشورها با نگاهی علمی در حال تحقق است و قله‌های بلند یکی پس از دیگری فتح می‌شوند. ایران نیز دریای استعداد انسانی است و از این حیث زمینه مناسبی وجود دارد، ولی ظاهراً ریشه مشکل را باید در فقدان برنامه‌ریزی شایسته جستجو کرد که خود این مسئله نیز احتمالاً ریشه عمیق‌تری در عدم شناخت و ناآگاهی نسبت به مشکلات واقعی و اصلی دارد. با این وضع بدیهی است که نباید توقع توسعه مناسب ورزش را داشت [۲].

بدون شک مدیریت و اجرای مطلوب و موفق برنامه‌های تربیت بدنی و ورزش، مستلزم فراهم آوردن مجموعه‌ای از شرایط و امکانات است. در رأس همه این شرایط، مهمترین آنها ایجاد و توسعه و بهره‌برداری مطلوب از اماکن و تأسیسات ورزشی و فراهم ساختن تسهیلات لازم به‌منظور دسترسی آسان علاقه‌مندان به این فضاهاست. کیفیت و کمیت فضاهای ورزشی که می‌سازیم، منعکس‌کننده دانش و تعهد ما به نسل آینده است.

هرچند سرانۀ فضای ورزشی استان خراسان شمالی هنوز در شرایط مطلوبی نیست و باید از وجود فرصت‌هایی مانند شرایط طبیعی و آب و هوایی مناسب، تمایل بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در ورزش، وجود تشکیلات ورزشی در بدنه سازمانهای آموزش و پرورش، دانشگاهها، شهرداری، نیروهای مسلح و نگرش مساعد مسئولان استان به ورزش در

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

جهت توسعه کمی و کیفی اماکن ورزشی استفاده کرد که سیف‌پناهی (1390)، حمیدی (1389)، قالیباف (1389) و غفرانی (1387) نیز در پژوهش‌های راهبردی خود بر آن تأکید داشته‌اند.

برنامه‌ریزی راهبردی

برنامه‌ریزی راهبردی، در واقع فرآیند تعریف آینده مطلوب برای یک سازمان و تعیین آنچه جهت دستیابی به آن لازم است، می‌باشد. در این نوع برنامه‌ریزی به بررسی و ارزیابی شرایط محیطی (اعم از داخلی و خارجی) پرداخته می‌شود. در حقیقت، این ارزیابی، شناخت تغییر و تحولات محیطی سازمان است. در نتیجه ی این کار، موضوعات بحرانی نیز شناسایی می‌شوند. این موضوعات و عوامل به این دلیل بحرانی نامیده می‌شوند که اعضای سازمان پرداختن به آنها را در موفقیت سازمان، کاملاً مهم و ضروری تشخیص داده‌اند. یکی دیگر از مزایای این نوع برنامه‌ریزی ارائه شاخص‌های ارزیابی است که با توجه به اهداف عینی (اهداف کمی شده) از آن استخراج می‌گردد. به دلیل اینکه اهداف عینی در متن برنامه هستند، در واقع یک نوع ارزیابی درونی از سازمان به طور مداوم صورت می‌گیرد که این به نوبه خود از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. ویژگی دیگری که در پایان به آن اشاره می‌شود، این است که کلیه سطوح سازمانی در تدوین و پیاده سازی آن دخیل بوده و ماموریت تک تک اعضای سازمان در راستای نیل به ماموریت سازمان، تعیین شده و حرکت کلیه سطوح سازمانی، متناسب با اهداف مجموعه تنظیم شده است. این موارد از نقاط کلیدی برنامه ریزی راهبردی و وجه تمایز آن با سایر برنامه‌ها است [۴].

بر همین اساس امروزه برنامه ریزی راهبردی، به عنوان یکی از کارآمدترین رویکردهای مدیریتی در سازمان‌ها، مدنظر صاحب نظران و برنامه ریزان قرار گرفته است. در جهان سیال، پیچیده و متغیر کنونی برنامه ریزی و مدیریت راهبردی، راهی است برای کمک به سازمان‌ها و جوامع برای روبرو شدن با تغییرات سریع؛ و مدلی است برای شناخت و حل مهمترین مسائل، مانند: شناسایی نقاط قوت و ضعف سازمان و استفاده بهینه از فرصت‌ها و موقعیت‌ها و تسلط بر ضعف‌ها و تهدیدهایی که موجودیت سازمان را به خطر می‌اندازند؛ و در واقع اقدامی مؤثر در برابر جهان پرقاب و در حال تغییر می‌باشد. در واقع برنامه ریزی راهبردی به سازمان کمک می‌کند تا:

در سال‌های اخیر توجه به برنامه ریزی جامع یا استراتژیک، به طور روز افزون افزایش یافته و تنها راه اثر بخشی و کارآمدی در بهره‌گیری از این شیوه برنامه ریزی جستجو شده است، به طوری که از نیمه دوم قرن بیستم تا کنون باعث رشد و تحول بسیاری از سازمانها شده است (سیف پناهی، ۱۳۸۸). برنامه ریزی راهبردی نوعی نگرش یا دیدگاه منظم و تحلیلی است که بطورکلی به بررسی سازمان و اهدافش با توجه به محیط می‌پردازد. برآورد نقاط قوت و ضعف درون سازمان و مقایسه توانایی سازمان با سازمانهای رقیب نیز به راهنمایی و هدایت مدیران در برنامه‌ریزی‌های راهبردی کمک می‌کند (کامرانی، ۱۳۹۰).

میزانی که برنامه‌ریزی راهبردی مورد استفاده قرار می‌گیرد یک عامل پیشگویی کننده مهم از اعتبار و موفقیت یک سازمان محسوب می‌شود. در این خصوص، ادبیات پیشینه قوی تأکید دارد که برنامه‌ریزی راهبردی یک عامل کلیدی و بسیار مهم در عملکرد سیستم و برتری سازمانی است (ماچادو، ۲۰۰۴). یکی از معیارهای شناخت سلامتی سازمان در چرخه تطبیق‌پذیری، توانایی شناخت تغییرات محیطی است. به علت تغییرات شتابان محیط، سازمان‌ها باید برای رویارویی با تغییر، توانایی‌های خود را افزایش دهند؛ یعنی باید بیاموزند چگونه سریع‌تر خود را با شرایط متغیر محیطی تطبیق دهند. این تغییرات، اثر بسیار مؤثر و غیرقابل انکاری بر راهبرد و همچنین موفقیت یا شکست هر سازمان دارد. به طوری که

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

بسیاری از سازمان‌ها که سال‌ها سودآور و موفق بوده‌اند، با تغییر مختصات محیطی و تنها به دلیل عدم همراهی با این تغییرات و تحولات با ورشکستگی و نابودی مواجه شده‌اند [۶].

ایگور آنسوف اولین متفکر بزرگ استراتژی نشان داد هیچ الگوی ثابت موفقیتی برای همه شرکت‌ها وجود ندارد. وی معتقد بود یک شرکت باید استراتژی خود را با سرعت و وسعت تغییرات محیط همگام سازد و اطمینان یابد که مدیریت آن، قابلیت و صلاحیت هماهنگی با شرایط متغیر را دارد (نورتون، ۱۳۸۰). سازمان‌ها، نهادها و دواير دولتی مسئول تدوین، اجرا و ارزیابی استراتژی‌هایی هستند که با استفاده از پول ملت (پرداخت کنندگان مالیات) بتوانند برنامه‌ها و خدماتی را که مبتنی بر هزینه و منفعت باشد به بهترین شکل ممکن ارائه نمایند. سازمان‌های دولتی، به صورت فزاینده‌ای، از اصول و مفاهیم مدیریت استراتژیک استفاده می‌کنند تا بتوانند بر میزان اثربخشی و کارایی خود بیفزایند [۲].

نقش باشگاه‌های ورزشی در توسعه و تعمیم ورزش استان

باشگاه‌های ورزشی نقش بسیار مؤثری در عمومی کردن ورزش از یک سو و ارتقای ورزش قهرمانی و حرفه‌ای از سوی دیگر دارند. باشگاه‌ها با ایجاد انگیزه و جذب جوانان به ورزش و تربیت ورزشکار در رشته‌های مختلف، همچنین با برگزاری رقابت‌های ورزشی باعث شور و نشاط در جوامع میشوند. نقش باشگاه‌ها به‌عنوان بنگاه‌های اقتصادی در ایجاد مشاغل، کاهش امور تصدیگری دولت، جذب سرمایه‌گذاران و مشارکتهای مردمی و در نتیجه درآمدزایی در سطوح ملی، استانی، شهری و حتی محله‌های بسیار مهم است. بنابراین ورزش خراسان شمالی باید با داشتن قوت‌هایی مانند استعداد‌های فراوان ورزشی و داشتن اماکن ورزشی جدید و استاندارد، زمینه استفاده حداکثری از فرصتهایی مانند علاقه و نگرش مثبت مردم به ورزش، تمایل بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در ورزش، وجود صنایع و کارخانه‌های متعدد و وجود تشکیلات ورزشی در بدنه سایر ارگان‌های دولتی و غیردولتی را فراهم کند که این مهم از راه توسعه باشگاه‌های ورزشی فراهم میشود [۳].

نگرش مثبت بیشتر مردم به ورزش، تعدد و علاقه رسانه‌های دیداری، شنیداری، نوشتاری و الکترونیکی به ورزش، تمایل بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در ورزش و وجود صنایع و کارخانه‌های بزرگ صنعتی در استان (فولاد، پتروشیمی، سیمان، آلومینیوم و ...) فرصت خصوصی‌سازی ورزش را فراهم کرده است. ضمن اینکه وجود تشکیلات ورزشی در بدنه سایر سازمانها مانند آموزش و پرورش، دانشگاهها، شهرداریها، نیروهای مسلح فرصت تمرکززدایی و واگذاری فعالیت‌ها و به دنبال آن کاهش بار مالی فعالیت‌های اداره کل ورزش و جوانان را فراهم نموده است [۴].

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

بیان مسئله

کاربرد ارزشمند ورزش در زمینه‌های یادشده موجب شده تا بسیاری از کشورها با بهره‌گیری هوشمندانه از اهرم اقتصادی و علمی خویش، برای رشد و ارتقای این پدیده در درون مرزهای خویش بکوشند. تحقیقات گسترده‌ی علمی و استفاده از یافته‌های علوم مختلف برای افزودن توانمندی‌های ورزشی قهرمانان و تیم‌های ورزشی کشورها، مبین توجه ویژه‌ای است که آنان به امر ورزش و تربیت بدنی معطوف داشته‌اند [۲].

سالانه بخش قابل توجهی از منابع مادی و معنوی در امر ورزش صرف می‌گردد؛ اما باید اذعان کرد که متأسفانه اولویت‌بندی دقیقی در ورزش کشور وجود ندارد و برنامه مناسبی برای توسعه ورزش مورد توجه نیست. بلکه فعالیت‌ها و برنامه‌ها، بدون چشم انداز روشن و اهداف منطقی که در سطح ملی مورد پذیرش قرار گرفته باشند به اجرا گذاشته می‌شوند و تحقق آرزوهای بزرگ بصورت تصادفی و سلیقه‌ای تعقیب می‌شوند [۲].

تا زمانی که برای یک سازمان هدفی مشخص نشود، آن سازمان نمی‌داند به کجا می‌خواهد برود و اگر هدف مشخص شود، ولی برنامه‌ریزی نشود، سازمان نمی‌داند چگونه به هدف برسد. بنابراین هر سیستمی که خواهان موفقیت است، باید اهدافی مشخص داشته باشد و نحوه و زمان رسیدن به آن هدف را نیز تعیین کند تا براساس برنامه‌ت تهیه شده به سوی اهداف مورد نظر پیش برود و همواره ناظر بر حرکت خود باشد تا انحرافات احتمالی را شناسایی و تعدیل کند [۶].

ورزش نیز همانند هر سیستم دیگر نیازمند تدوین اهداف کلان، استراتژی‌ها و برنامه‌های اجرایی است تا ضمن آگاهی از مسیر حرکت بتواند از هرگونه دوباره‌کاری، بیراهه رفتن و هدر رفتن منابع مالی، انسانی، فیزیکی و اطلاعاتی اجتناب ورزد. امروزه سازمان‌ها ناگزیرند بطور دائم بر رویدادهای داخلی و خارجی نظارت کنند تا بتوانند در زمان مناسب و بحسب ضرورت، خود را با تغییرات وفق دهند. در دنیای کنونی که با سرعتی سرسام‌آور در حال تغییر است، دیگر نمی‌توان از تصمیم‌گیری‌های یکباره و مبتنی بر قضاوت‌های شهودی استفاده کرد. امروزه سازمان‌هایی موفق خواهند بود که بتوانند از مدیریت راهبردی نهایت بهره را ببرند. دانشمندان بسیاری اهمیت برنامه‌ریزی راهبردی را از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار داده و همگی روی همبستگی برنامه‌ریزی راهبردی با عملکرد مطلوب سازمان‌ها توافق دارند [۷].

بدون شک اسناد فرادستی نظیر طرح جامع ورزش کشور و سیاست‌های تربیت بدنی و ورزش در برنامه پنجم توسعه چراغ راه روشنی پیش روی فعالیت‌های توسعه ورزش است. از طرف دیگر، رشد و بالندگی ورزش کشور در ابعاد مختلف آن تا حد زیادی به وجود ادارات ورزش ائربخش در استان‌ها وابسته است. برای اجرای برنامه‌های ملی و کلان ورزشی باید با دیدی وسیع و همه‌جانبه کلیه مناطق و استان‌های کشور را با حوصله و دقت از جهات مختلف مورد مطالعه و شناسایی قرار داد و بر اساس توانمندی‌ها، قابلیت‌ها، استعدادها و شرایط هر منطقه، نقش و مسئولیتی خاص به آن محول کرد و برنامه‌های توسعه ورزش را با نیازها و امکانات محلی هماهنگ نمود. در این میان شرایط خاص استان خراسان شمالی لزوم برنامه‌ریزی راهبردی با توجه به مقتضیات را روشن می‌نماید. بنابراین سوال اصلی پژوهش حاضر این است که برنامه راهبردی متناسب با استان خراسان شمالی در حوزه ورزش چگونه است؟ چشم‌انداز، ماموریت، ارزش‌ها و اهداف اداره کل ورزش و جوانان خراسان شمالی چیست؟ چه قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهایی دارد؟ و راهبردها و برنامه‌های مناسب آن کدامند؟

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

ضرورت و اهمیت پژوهش

افزایش تقاضا برای شرکت در فعالیتهای ورزشی، باعث رشد و گسترش این فعالیتها در سطح جهان شده است؛ به گونه‌ای که برای پاسخگویی به این تقاضا، جنبشها، سازمانها و نهادهای مختلفی به وجود آمده است که حاکی از اهمیت تربیت بدنی و ورزش در جوامع برای بهبود و ارتقای سطح سلامتی و نشاط عمومی و کسب موفقیت‌های بین‌المللی است. بخش ورزش در نظام برنامه‌ریزی توسعه کشور ظرفیت و قابلیت زیادی در بقا و پیشرفت جامعه دارد که اتکا به آن‌ها می‌تواند پشتوانه‌ای قوی در برنامه‌های توسعه کشور باشد. این ظرفیتها شامل افزایش سلامتی و کاهش هزینه‌های درمانی، بهبود بهره‌وری نیروی کار، اشتغال‌زایی، گردشگری، غنی‌سازی اوقات فراغت، افزایش کیفیت زندگی و ... است. توسعه ورزش و تربیت بدنی بخش مهمی از توسعه اقتصادی - اجتماعی در هر جامعه است و ارائه برنامه‌های استراتژیک در بخش‌های مختلف آن از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد. دستاوردهای توسعه ورزش حوزه گسترده دارد و موجب رونق اقتصادی و توسعه انسانی می‌شود؛ بر این مبنا است که توسعه ورزش تبدیل به موضوعی اساسی شده است [۲].

پیشینه پژوهش

سازمان‌های ورزش کشور نیز به ضرورت برنامه‌ریزی راهبردی در ورزش پی برده‌اند و پژوهش‌های متعددی در این زمینه به ویژه در سطوح کلان انجام گرفته که به آنها اشاره میشود. رشیدلمیر و همکاران (1391) در پژوهشی با موضوع " تدوین برنامه راهبردی اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی " عوامی چون : اولویت‌بندی رشته‌های ورزشی، تمرکز بیشتر بر رشته‌های ورزشی موفق و نظام آمایش سرزمین، راه‌اندازی و مکانیزاسیون سیستمهای اطلاعات در ورزش استان، دانایی‌محور کردن و دانش‌بنیان کردن ورزش تدوین و اجرای برنامه راهبردی، تنوع بخشیدن به منابع درآمدی ورزش استان و گسترش مشارکت بخش خصوصی، پیاده‌سازی نظام جامع شناسایی، جذب، آموزش، ارزیابی - همکاری و حمایت از ورزش مدارس و آموزشگاهها، ترویج و نهادینه کردن فرهنگ ورزش و تحرک در جامعه، توسعه و حمایت از باشگاههای ورزشی و توسعه کمی و کیفی زیرساخت‌های ورزشی را پیشنهاد داده‌اند.

سیف‌پناهی (1390) در تدوین برنامه راهبردی ورزش قهرمانی کردستان، ایجاد نظام استعدادیابی، برگزاری لیگ‌های استانی، استفاده از نیروهای متخصص، افزایش مربیان و داوران، تأسیس مدارس ورزش، به کارگیری دانش‌آموختگان رشته تربیت‌بدنی، تکمیل پروژه‌های نیمه تمام، تعامل با شرکتهای برای حمایت از تیم‌های لیگ برتر، جلب حمایت‌های بخش‌های دولتی و خصوصی و طراحی برنامه‌های کوتاه مدت و بلندمدت توسعه ورزش را پیشنهاد کرده است. قالیباف (1389) راه برون‌رفت از دایره توسعه‌نیافتگی را برنامه‌ای عمل کردن میدانند و در تهیه سند راهبردی نظام ورزش کشور در برنامه پیشرفت و عدالت به راهبردهایی شامل افزایش اعتبارات مورد نیاز، همکاریهای داوطلبانه مردم، بهبود نگرش عمومی به ورزش، تأمین موجبات ورزش همگانی، تفکر راهبری در ورزش، توسعه کارکردهای ورزش تربیتی، تبیین نقش تربیتی ورزش، توسعه علمی - نرم‌افزاری، نظام مدیریت استعداد، تنوع‌بخشی به منابع مورد نیاز، تعامل مؤثر با سازمان‌های بین‌المللی، تقویت استقلال کمیته ملی المپیک و فدراسیونهای ورزشی، الگوی نظام‌مند مربیگری در ورزش،

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

بازنگری در تشکیلات و ساختار ورزش، توسعه حرفه‌ای‌گرایی در مدیریت ورزش، بازی جوانمردانه و ورزش پاک، حمایت حقوقی و تقویت نظام باشگاهی اشاره میکند.

خسروی زاده (1387) در طراحی برنامه راهبردی کمیته ملی المپیک، به راهبردهایی شامل کمک به توسعه بنیادی ورزش قهرمانی، ارتباط با ارکان حکومتی و تقویت استقلال کمیته، توسعه ورزش زنان، علمی ساختن ورزش، مشارکت در فعالیتهای مجامع بین‌المللی، بررسی وضعیت رقبا، گسترش ورزش پاک، تقسیم کار ملی بین سازمان‌های ورزشی، اشاعه و گسترش فعالیتهای کمیته در سراسر کشور، استفاده از حق پخش تلویزیونی، افزایش منابع و تقویت استقلال مالی کمیته، بهبود مدیریت منابع انسانی، اصلاح ساختار سازمانی و بهبود مستمر فرایندها دست یافت .

گودرزی و هنری (1386) در طراحی نظام جامع ورزش کشتی، عواملی مانند رعایت اصول علمی در اداره فدراسیون و هیأتها، تهیه و استفاده بهینه از امکانات و زیرساخت‌های کشتی، ایجاد ارتباطات مردمی، دولتی و رسانه‌ای، مسابقات در سطوح مختلف و گرایش به شایسته‌سالاری را مطرح کرده است.

حمیدی و همکاران (1389) در تدوین راهبردهای توسعه ورزش دانشجویی ایران، تأسیس یک نهاد ملی غیردولتی برای ورزش بین‌دانشگاهی، ایجاد تشکیلات استانی، تقویت روابط بین‌المللی و کسب کرسی، تقویت بخش روابط عمومی، تحول ساختاری، جذب نیروی انسانی متخصص، ارتقای ساختاری بخش ورزش در دانشگاهها و تعامل با دانشکده‌های تربیت بدنی بدون تداخل وظایف را به عنوان راهبردهای ورزش دانشجویی شناسایی کرده است.

سیف‌پناهی (1390) در تدوین برنامه راهبردی ورزش قهرمانی کردستان، ایجاد نظام استعدادیابی، برگزاری لیگ‌های استانی، استفاده از نیروهای متخصص، افزایش مربیان و داوران، تأسیس مدارس ورزش، به کارگیری دانش‌آموختگان رشته تربیت‌بدنی، تکمیل پروژه‌های نیمه تمام، تعامل با شرکتهای برای حمایت از تیم‌های لیگ برتر، جلب حمایت‌های بخش‌های دولتی و خصوصی و طراحی برنامه‌های کوتاه مدت و بلندمدت توسعه ورزش را پیشنهاد کرده است. باتوجه به اهمیت برنامه‌ریزی راهبردی در توسعه مقوله‌های مختلف از جمله ورزش، ضرورت توجه به این مهم در کشور ما نیز بیش از پیش واجب است و بدون شک یکی از دلایل عدم توسعه کشورمان در عرصه ورزش، کم‌توجهی مسئولان به این مقوله مهم و سلیقه‌ای عمل کردن است. هرچند در سالهای اخیر گام‌هایی در سطح کلان و کشوری در این راستا برداشته شده، اما لازمه موفقیت برنامه‌های کلان این است که این برنامه‌ها در سطح فدراسیون‌ها و ادارات ورزش استان‌ها خرد شوند. در واقع برای رسیدن به موفقیت در عرصه ورزش، استانها نیز باید برنامه‌های خود را در راستای برنامه‌های کلان ورزشی، تنظیم کنند. در این راستا، استان خراسان شمالی نیز باید زمینه استمرار و توسعه این موفقیت‌ها را بیش از پیش فراهم کند .

روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق پژوهش حاضر، توصیفی و از لحاظ ماهیت کاربردی و از نوع برآوردی می باشد. برای برآورد وضعیت مدیریت و برنامه‌ریزی در ورزش استان خراسان شمالی با رویکرد راهبردی از وضعیت فعلی ورزش چه در حوزه همگانی و چه در حوزه قهرمانی، خصوصی سازی و نحوه مدیریت آن در این استان (با توجه به اینکه خود پژوهشگر در محیط پژوهش قرار دارد و از همه امور مربوط به خصوصی سازی اماکن و باشگاههای ورزشی و مدیریت آن آگاهی کامل دارد). از روش بررسی پیشینه (اسناد و مدارک موجود) استفاده گردید.

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

نتایج و یافته‌های پژوهش

با مطالعه و بهره‌گیری از مبانی نظری، تحلیل وضع موجود، مطالعات تجربیات ورزش سایر استانها و مشارکت و همفکری دست‌اندرکاران ورزش استان خراسان شمالی، چشم‌انداز، ارزش‌های محوری، مأموریت و اهداف بلندمدت اداره کل ورزش و جوانان خراسان شمالی را در بخش ورزش به شرح زیر تدوین مشخص نمود:

چشم‌انداز: خراسان شمالی استانی است با مردمی ورزشی، فعال، شاداب و سالم که قابلیت کسب جایگاه خوبی در ورزش اخلاقی و فرهنگی، ورزش همگانی و ورزش قهرمانی داشته باشد.

مأموریت: توسعه و تعمیم ورزش در اقصاء مختلف جامعه به‌ویژه جوانان در ابعاد استان خراسان شمالی از طریق ترغیب و تشویق نسل جوان به ورزش، فراهم کردن امکانات و تسهیلات ورزشی با تأکید بر فرصت‌های برابر، استعدادیابی، پرورش و حمایت ورزشکاران و مربیان نخبه، داشتن مدیران و کارکنانی شایسته، متخصص و متعهد، میزبانی و شرکت در مسابقات مختلف و کسب افتخارات ملی و بین‌المللی در چارچوب ارزشهای اخلاقی و فرهنگی.

ارزشهای محوری: ترویج زندگی سالم از طریق ورزش به ویژه ورزش همگانی، رعایت ارزشهای اخلاقی و فرهنگی، حفظ کرامت انسان، وجود مدیریت تحول‌گرا، آموزش برای همه، وجود تفکر برنامه‌مداری، وجود نگرش سیستمی، اعتقاد به کار گروهی.

اهداف پژوهش

تعمیم و گسترش ورزش استان از طریق توسعه و مشارکت با دستگا هها، سازمانها و نهادهای دولتی و غیردولتی بهبود شاخص‌های کمی و کیفی ورزش در سطح استان

توزیع عادلانه تجهیزات و امکانات ورزشی و تأسیسات ورزشی با نگاه به مناطق محروم به‌ویژه روستاها

توسعه ورزش همگانی با رویکرد افزایش نشاط و سلامت در جامعه

توسعه ورزش قهرمانی با رویکرد ارتقای جایگاه ورزش استان در کشور

توسعه آموزش، تحقیقات و پژوهش با رویکرد علمی کردن ورزش

تقویت جایگاه ورزش استان با توجه به فعالیت‌ها و توانمندی استان

توسعه و تقویت ورزش بانوان به‌منظور گسترش سطح مشارکت آنان در فعالیت‌های ورزشی

تأمین و افزایش زیرساخت‌های ورزشی و بالا بردن سرانه فضاهای ورزشی استان و رسیدن به استاندارد کشوری

حمایت و ارتقای جایگاه بخش خصوصی به‌منظور افزایش میزان حضور شهروندان در ورزش و کاهش تصدی‌گری

دولت

بحث و نتیجه‌گیری

خراسان شمالی با داشتن پتانسیلهایی از قبیل موقعیت جغرافیایی مناسب، وجود قومیت‌های مختلف، تمدن کهن، غنای فرهنگی و منابع طبیعی موقعیت ویژه‌ای دارد. قرار گیری این استان در مسیر زائران امام رضا (ع) که از جاده کناره دریای خزر عبور و مرور می‌کنند، موقعیت ویژه‌ای ایجاد نموده که در صورت برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح می‌توان

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

چشم‌انداز روشنی در این زمینه ترسیم نمود. عبور میلیون‌ها مسافر از جاده آسیایی عامل مهمی بوده که شهری چون فاروج پس از انقلاب بتواند در سایه ارائه آجیل و تنقلات در کشور منحصر به فرد و ممتاز باشد. جنگل‌های انبوه و حفاظت شده قورخود در شهرستان مانه و سملقان، پارک ملی سالوک و ساریگل در شهرستان اسفراین، منطقه حفاظت شده گلایل سرانی شیروان و پناهگاه حیات وحش میاندشت در جاجرم از مناطق دیدنی استان می‌باشد. مناطق کوهستانی، دره‌های سرسبز، رودهای پرآب، دریاچه پشت سدها، آبشارهای فراوان چون ایزی، حمید بیار، اوغاز کهنه، اسطرخی و دره‌هایی چون بازخانه، درکش، هاور، روئین، گلپان، زوارم، استاد، خسرویه، پارک جنگلی گوئینیک، غارهایی چون بیدک، گسک، درق، پوستین دوز، گنج کوه و بخش کوچکی از صدها جاذبه استان می‌باشد. این مناطق برای ورزش‌های زمستانی و کوهنوردی و نیز صخره نوردی بسیار مناسب می‌باشند. همچنین آب‌های معدنی به دلیل املاح و خاصیت درمانی می‌توانند به عنوان یکی از جاذبه‌های گردشگری استان به حساب آیند. از جمله می‌توان به آب معدنی ایوب پیغمبر در گیغان، آب معدنی بش قارداش در بجنورد، مختومی در شیروان، مهمانک در مانه و سملقان و حاج سست در اسفراین اشاره نمود. موزه مردم شناسی شهر بجنورد و موزه حیات وحش رباط قره بیل (جاجرم) از موزه‌های موجود استان می‌باشند. انجام مسابقات ورزشی در استان خراسان شمالی از سابقه تاریخی زیادی برخوردار است که می‌توان به کشتی چوخه اشاره نمود. این ورزش در استان از قدمتی ۲۵۰۰ ساله برخوردار است و علاوه بر این وجود اسب‌های اصیل ترکمن زمینه ورزش اسب دوانی را فراهم نموده است [۵]

آنچه مسلم است نحوه اداره امور ورزش در استان باید علمی‌تر از گذشته متکی بر روند تحقیق و توسعه باشد. در برنامه‌های توسعه نیز در بخش سیاستها، اهداف کیفی، راهبردها و اقدامات اجرایی همواره بر علمی کردن ورزش تأکید شده است. در برنامه‌های اول و دوم توسعه، فراهم کردن زمینه‌های تحقیقاتی، علمی و آموزشی و همچنین ارتقای مهارت‌های فنی و تخصصی با توجه به پیشرفتهای جهان، افزایش دانش فنی نیروی انسانی متخصص از جمله اهداف کیفی برنامه‌هاست. یکی از ضرورت‌های تدوین طرح جامع که در راهکارهای اجرایی برنامه سوم توسعه وجود دارد، علمی کردن امر تربیت بدنی ورزشی است. برای عملیاتی شدن این موضوع، وجود دانشکده‌های تربیت بدنی و فارغ‌التحصیلان آنها و وجود مدیران و مسئولان تحصیلکرده در بدنه ورزش استان را میتوان به عنوان یک فرصت و قوت تلقی کرد. دانشجویان تحصیلات تکمیلی میتوانند با راهنمایی استادان نیازهای علمی - تحقیقاتی ورزش استان را پوشش دهند و هرچه بیشتر ورزش دانشجویی را به طرف علمی شدن مساعدت کنند [۸]

تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی

منابع

- ۱- گودرزی، محمود و همکاران (1386). "طراحی و تدوین نظام جامع ورزشی کشتی ایران"، نشریه پژوهش در علوم ورزشی، شماره 14، صص: ۳۳-۵۴
- ۲- گرین، مایک. هولیهان، باری (1387). "سیاستگذاری و اولویتبندی در توسعه ورزش قهرمانی"، ترجمه رضا قراخانلو، انتشارات کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران. ص: 5
- 3 - خلیلی، رضا (1386). "طراحی ساختار نظام باشگاههای ورزشی"، انتشارات سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران ص 92
- ۴- حمیدی، مهرزاد و همکاران (1389). "تدوین راهبردهای توسعه ساختار ستادی ورزش دانشجویی"، ایران نشریه پژوهش در علوم ورزشی، مدیریت ورزشی، شماره 26، ص ۴۰
- ۵- دهقان قهفرخی، امین (۱۳۹۴). " برنامه راهبردی ۴ ساله ورزش استان خراسان شمالی"
- ۶- سیفپناهی، جبار (1390). "طراحی و تدوین راهبرد ورزش قهرمانی استان کردستان"
- ۷- خسروی زاده، اسفندیار و همکاران (1388). "شناسایی قوتها، ضعفها، فرصتها و تهدیدهای کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران و تنگناها و چالشهای فراروی آن"
- ۸- رشیدلمیر و همکاران (۱۳۹۲). «تدوین برنامه راهبردی اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی در حوزه ورزش و تربیت بدنی». نشریه مدیریت ورزشی، دوره ۵، شماره ۴، ص ۱۷۹-۱۹۸.

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله